

Forsamlinger. Der var et tredie Punkt, som jeg gjorde mig klart, og det var, at en Hæror-
 dning, for at være brugelig, maatte staa langt
 fra to forskjellige Extremes; det kunde ikke nytte
 Noget, at vi fik en Hær, som var overordentlig
 talrig, naar den til Gjengæld havde en løs
 Formation, slet udbannet Mandstab og lidet
 øvede Befalingsmænd. Historien lærer os til-
 strækkeligt, at en Hær, der ikke er en virkelig
 god Hær, altid ligger under i Kampen imod
 selv betydeligt underlegne Tropper, der ere godt
 frigsvante, vel organiserede og vel comman-
 dere, og det var mig derfor klart, at ved en
 stor Styrke, der var løs i sin Sammensætning,
 vilde man ikke opnaae et kraftig Forsvar, men
 kun opnaae, hvad der er den største Ulykke for
 et Land, nemlig ikke blot at bukke under i Kam-
 pen, men formodentlig at bukke under uden
 Hæder. Det Mødsatte imidlertid, nemlig at
 forlange en Hær, der skulde have en overdre-
 ven Fasthed, være overdrevent stærkt befalet og
 overdreven stærkt indøvet, vilde efter vore pe-
 cuniaire Kræfter, forsaavidt jeg var istand til
 at oversee dem, ganske vist medføre, at Hæren
 blev saa lille, at den ikke vilde blive stort an-
 det end et Politicorps, der hverken vilde kunne
 bidrage til Landets Forsvar i det Hele, eller
 endogsaa blot kunne yde det, som fremmede
 Magter maatte være berettigede til at forlange
 af os, nemlig et tilstrækkeligt Contingent, under
 Forhold, hvor vor Stæbne skulde afgjøres.
 Det var, efter hvad jeg har sagt, strax min Be-
 slutning, da jeg traadte ind i Commissionen,
 at ethvert Forslag, som jeg ansaae for brugeligt,
 og hvortil jeg regner ethvert Forslag, der staaer
 temmelig langt fra disse to Extremes, vilde jeg
 bestemt være villig til at gaae ind paa. Ved
 Siden af Erkjendelsen af disse Punkter havde
 jeg endnu en anden Erkjendelse, den nemlig,
 at de militaire Medlemmer, som indtraadte i
 Commissionen, i en vis Retning ikke vare istand
 til at opfylde det dem betroede Hver saaledes,
 som det kunde ønskes. Vi vare alle Fagmænd.
 Enhver af os havde under Livets Gjerning væ-
 ret bragt til at betragte sit specielle Vaaben
 meget nøie og sætte sig ind i dets Væsen og dets
 Brug; men vi savnede Noget, der havde deel-
 taget i Hærens Organisation i det Store, altsaa
 været beskæftiget i de større Administrationsfor-

hold, og jeg tør maattee kalde de Herrer af Com-
 missionen, som sidde her, til Vidne paa, at jeg
 ikke har forsømt gjentagende at udtale dette og
 henlede Opmærksomheden paa, hvor sørgeligt
 det var, at der ikke blandt os fandtes Office-
 rer af Generalstaben, Embedsmænd af Inten-
 danturen osv., der havde den Oversigt over Hæ-
 rens Forhold i det Store, som Ingen af os
 Andre paa Grund af vor Fortid ret kunde have.
 Da jeg traadte ind i Commissionen, mødte jeg
 til min store Glæde hos Commissionens civile
 Medlemmer en stærk Overbeviisning om, at
 Hæren var vigtig, og at der maatte skaffes en
 god og stærk Hær tilveie, og jeg kan ikke nok-
 som takke dem for denne Overbeviisning, som
 jeg ved de Foredrag, der ere holdte af forhen-
 værende Medlemmer af Commissionen her i
 Salen idag, paa den glædeligste Maade har
 hørt bekræftet. Jeg fandt tillige en varm
 Interesse for Detaillen af Hærens Organisa-
 tion; jeg fandt de aandelige Evner, der ere
 saa velbekjendte her i Salen, den Arbeidsøyne
 og det Administrationstalent, uden hvilket na-
 turligviis Forsvarscommissionens Plan albrig
 vilde være bleven saa fortjenstlig, som jeg troer,
 den virkelig er; men alle de udmærkede Evner,
 hvoraf jeg fandt de civile Medlemmer af Com-
 missionen i Besiddelse, kunde naturligviis ikke være
 tilstrækkeligt til at skaffe den bedste Plan frem,
 naar ikke den Veiledning, som kom fra de militaire
 Medlemmer, var fyldestgjørende; denne Wei-
 ledning maatte dog altid blive det væsentligste
 Grundlag. I den Retning har jeg, og jeg
 troer at turde sige ogsaa mine militaire Kam-
 merater i Commissionen, bestandig haft den
 Følelse, at vi ikke ganske vare istand til at
 give, hvad der behøvedes, deels af de Grunde,
 jeg allerede har nævnt, deels vel ogsaa, fordi
 vi ikke vare istand til at fremsætte vore Tanker
 saa klart, som det havde været ønskeligt. Det
 være mig tilladt at udtale den Erkjendelse, at,
 hver Gang det har været os muligt at over-
 bevise de Herrer Civile i Commissionen, have
 de altid fulgt den Overbeviisning, de saaledes
 vare komne til, og jeg maa lægge til, at jeg
 mange Gange har seet, at de, naar de blot
 saae, at vi havde en fast Overbeviisning, have
 fulgt os, skjøndt vi ikke havde kunnet bibringe
 dem den samme Overbeviisning. Men, som